

Lag

om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 160 § 3 mom.,
260 § 3 mom. och 264 §,
ändras 158 §, rubriken för 162 §, 162 § 1 mom., 166 § 1 mom., 167 §, 209 § 3 mom. 13
punkten, 213 § 1 mom., 231 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 234 §, 252 § 3 mom. och 259 §, av dem
252 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1650/2015, och
fogas till 187 § ett nytt 4 mom. samt till lagen nya 236 a—236 c § som följer:

158 §

En försäkrings giltighetstid

En försäkring tecknas för att gälla fortlöpande och försäkringsperioden är ett kalenderår. När en försäkring träder i kraft under pågående år löper dock den första försäkringsperioden ut den sista dagen av det kalenderår som följer på det år då försäkringen började gälla.

162 §

Överföring av försäkring till ett annat försäkringsbolag

Försäkringstagaren kan överföra en försäkring till ett annat försäkringsbolag skriftligt genom en särskild överföringsanmälan. Försäkringen kan överföras så att den upphör att gälla den sista dagen i mars, juni, september eller december, dock inte innan den första försäkringsperioden har löpt ut. Försäkringstagaren ska göra överföringsanmälan hos det nya försäkringsbolaget, som ska sända anmälan till det gamla försäkringsbolaget senast tre kalendermånader före de dagar som nämns ovan.

166 §

Försäkringsbolagets premiegrunder

Ett försäkringsbolag ska ha kalkyleringsgrunder för försäkringspremierna där det bestäms hur försäkringspremierna kalkyleras (*premiegrunder*). Premiegrunderna ska tillämpas enhetligt på alla försäkringstagare. De ska innehålla entydiga beräkningsformler för försäkringspremierna och metoderna för att bestämma försäkringspremierna ska framgå av dem. I metodbeskrivningen ska det också anges hur premiegrunderna ska tillämpas vid särskilda eller förändrade förhållanden som gäller försäkringstagaren.

167 §

Statistiksammanställning

När ett försäkringsbolag har fått en anbudsförfrågan på försäkring från en försäkringstagare, har bolaget rätt att av det försäkringsbolag där försäkringen är eller har varit tecknad avgiftsfritt få uppgifter om lön, skadefall och ersättning för varje obligatorisk försäkring som är föremål för anbudsförfrågan. Rätten att få uppgifter gäller de fem senaste fulla försäkringsperioderna och den aktuella försäkringsperioden (*statistiksammanställning*). Försäkringsbolaget ska utan dröjsmål lämna en statistiksammanställning, dock senast inom sju dagar från det att ett försäkringsbolag som lämnar anbud har begärt den.

När en försäkringstagare överför sin försäkring till ett annat försäkringsbolag, ska det försäkringsbolag där försäkringen upphör att gälla ge in de löneuppgifter för varje obligatorisk försäkring som ska anges i statistiksammanställningen till det nya försäkringsbolaget. Löneuppgifterna ska lämnas för den senaste fulla och den aktuella försäkringsperioden inom sju dagar från och med den sista dagen för överföring som avses i 162 § 1 mom.

När försäkringstagaren har överfört sin försäkring till ett annat försäkringsbolag, kan bolaget av tidigare försäkringsbolag begära en statistiksammanställning enligt bolagets egna premiegrunder över de försäkringar som överförts i fråga om en försäkringstagare med specialpremiegrunder. Försäkringsbolaget ska överlämna statistiksammanställningen inom sju dagar från begäran.

Närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska ingå i statistiksammanställningen och bestämmelser om hur och i vilken form uppgifterna ska lämnas utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

187 §

Frivilliga försäkringar för arbetstiden och för fritiden

Vad som i 139 § 1 mom. föreskrivs om arbetsgivarens rätt till ersättning för inkomstbortfall, tillämpas endast på arbetsgivare som tecknat en försäkring för fritiden.

209 §

Olycksfallsförsäkringscentralens uppgifter

Dessutom ska Olycksfallsförsäkringscentralen

13) bedriva sådan statistikföring och forskningsverksamhet enligt 236 § samt utredning av arbetsplatsolyckor enligt 236 a § som hänför sig till verkställigheten av lagen och förebyggande av skador enligt denna lag,

213 §

Hur Olycksfallsförsäkringscentralens verksamhetskostnader ska täckas

Medlemsförsäkringsbolagen, Statskontoret och lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är skyldiga att årligen till Olycksfallsförsäkringscentralen betala en avgift som ska täcka centralens verksamhetskostnader. Med *verksamhetskostnader* avses i denna paragraf Olycksfallsförsäkringscentralens andra verksamhetskostnader än sådana som i enlighet med 231 § finansieras genom fördelningssystemet.

231 §

Fördelningssystemet

Försäkringsbolag som bedriver försäkringsverksamhet enligt denna lag ska varje år bidra till täckande av de kostnader som avses i denna paragraf i proportion till premieinkomsten och på det sätt som anges i 2—10 mom. (*fördelningssystemet*). Med premieinkomst avses i denna paragraf sådana premieinkomster av en försäkring enligt denna lag som ingår i försäkringsbolagets resultaträkning. De kostnader som ska täckas är

1) kostnader för skadefall som inträffat i oförsäkrat arbete och för tillsynen över försäkringsverksamhet samt för skötseln av dessa och från vilka de avgifter som tagits ut med stöd av 183 och 184 § har dragits av,

2) kostnader för uppgifterna som försäkringsanstalt på bosättnings- och vistelseorten och som kontaktorgan enligt ett internationellt avtal som är bindande för Finland samt för skötseln av dessa,

32 kap.

Särskilda bestämmelser

234 §

Statistisk undersökning

Finansinspektionen ska minst vart tredje år lägga fram en rapport om utfallet av försäkringarna enligt denna lag i varje försäkringsbolag under en period som minst omfattar de fem föregående kalenderåren.

236 a §

Utredning av arbetsplatsolyckor

Vid en utredning av orsakerna till skadefall som ersatts i enlighet med denna lag (*utredning av arbetsplatsolyckor*) klarläggs händelseförloppet, orsaker och följder samt presenteras rekommendationer om främjande av arbetarskyddet utifrån dem.

Olycksfallsförsäkringscentralen sköter organiseringen vad gäller den operativa verksamheten vid utredningen av arbetsplatsolyckor, utvecklingen av utredningen samt kommunikationen och utbildningen i samband med utredningen.

Utredningsgruppen för utredning av arbetsplatsolyckor utarbetar en sekretessbelagd utredningsrapport och dessutom kan direktionen för utredning av arbetsplatsolyckor på framställning av en sakkunnig från Olycksfallsförsäkringscentralen besluta om innehållet i och publicering av en offentlig redogörelse för utredningen i en omfattning som är lämplig i förhållande till olyckans allvarlighetsgrad. Olycksfallsförsäkringscentralen har rätt att använda uppgifter som fås vid utredningen av en arbetsplatsolycka också i analyser och sammandrag inom den forskningsverksamhet som avses i 236 §.

Olycksfallsförsäkringscentralen har rätt att behandla personuppgifter för utredning av arbetsplatsolyckor och uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter endast om behandlingen är nödvändig för utredningen av en arbetsplatsolycka.

Olycksfallsförsäkringscentralen har också till uppgift att utreda skadefall som har lett till döden samt särskilt allvarliga arbetsplatsolyckor och som har ersatts med stöd av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

236 b §

Direktionen för utredning av arbetsplatsolyckor

Olycksfallsförsäkringscentralens styrelse tillsätter en direktion för utredning av arbetsplatsolyckor. Direktionen har till uppgift att sköta den allmänna ledningen av verksamheten för utredning av arbetsplatsolyckor i enlighet med de riktlinjer för utredningsverksamheten som Olycksfallsförsäkringscentralens styrelse har gett. Direktionen beslutar på framställning av en sakkunnig från Olycksfallsförsäkringscentralen om inledande av utredning av en enskild arbetsplatsolycka, om utredningsgruppens sammansättning och om innehållet i och publiceringen av en offentlig redogörelse för utredningen.

Direktionens mandattid är tre år. Till direktionen för utredning av arbetsplatsolyckor utses högst 11 ledamöter. Av ledamöterna utses högst tre på framställning av arbetsgivarnas och högst tre på framställning av arbetstagarnas och tjänstemännens viktigaste centralorganisationer. Högst fem ledamöter av vilka en företrädare Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utses på framställning av försäkringsanstalterna. Från Olycksfallsförsäkringscentralen utses till direktionen en ledamot som är föredragande för direktionen.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på direktionens ledamöter, när de utför uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. Dessutom tillämpas på direktionen vad som föreskrivs i 248 §.

236 c §

Utredningsgrupper för utredning av arbetsplatsolyckor

Olycksfallsförsäkringscentralen har rätt att tillsätta utredningsgrupper för utredningen av arbetsplatsolyckor. När direktionen för utredning av arbetsplatsolyckor har fattat beslut om att ett enskilt fall ska utredas, förordnar Olycksfallsförsäkringscentralen en sakkunnig från centralen till chef för utredningsgruppen. Direktionen beslutar om utredningsgruppens övriga sammansättning på framställning av den sakkunniga från Olycksfallsförsäkringscentralen. Utredningsgruppen ska ha ett behövligt antal medlemmar som har tillräcklig sakkunskap om arbetslivet och de branscher som är centrala med tanke på utredningen.

Utredningsgrupperna svarar under ledning av den sakkunniga från Olycksfallsförsäkringscentralen för utredningen av en arbetsplatsolycka vid enskilda fall och utarbetar en sekretessbelagd utredningsrapport. Utredningsgrupperna handlar självständigt, oberoende och opartiskt när de gör utredningar.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på utredningsgruppens medlemmar, när utför de uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. Dessutom tillämpas på utredningsgruppen vad som föreskrivs i 248 §.

252 §

Rätten för en försäkringsanstalt och en besvärsinstans att få uppgifter

En försäkringsanstalt har rätt att av Skatteförvaltningen få de uppgifter om arbetstagarens inkomster som avses i 1 mom. 1 punkten även om beskattningen ännu inte är fastställd.

259 §

Olycksfallsförsäkringscentralens rätt att få uppgifter

Olycksfallsförsäkringscentralen har rätt att av Arbetshälsoinstitutet, arbetarskyddsmyndigheten och polisen få de uppgifter om orsakerna till och följderna av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar som är nödvändiga för forskningsrapporter och kalkyler enligt 236 §.

Olycksfallsförsäkringscentralen har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i rätten att få information rätt att för utredning av arbetsplatsolyckor avgiftsfritt få

1) ur polis- och förundersökningsmaterial och utredningen av dödsorsak få nödvändiga uppgifter om en arbetsplatsolycka, de faktorer som påverkat olyckans händelseförlopp och orsakerna till och följderna av olyckan, nödvändiga uppgifter om den i olyckan inblandades hälsotillstånd samt andra med dessa jämförbara nödvändiga uppgifter,

2) av den berörda arbetsgivaren, arbetstagaren, arbetarskyddsmyndigheten och försäkringsanstalten få nödvändiga uppgifter om en arbetsplatsolycka, de faktorer som påverkat olyckans händelseförlopp och orsakerna till och följderna av olyckan, uppgifter om det skadefall som ska ersättas samt andra med dessa jämförbara nödvändiga uppgifter, och

3) av vittnen till en arbetsplatsolycka eller av andra som annars innehar information om olyckan få nödvändiga uppgifter om de faktorer som påverkat olyckans händelseförlopp och orsakerna till och följderna av olyckan samt andra med dessa jämförbara nödvändiga uppgifter.

Dessutom har Olycksfallsförsäkringscentralen trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i rätten att få information rätt att för utredning av arbetsplatsolyckor få nödvändiga yttranden av en läkare eller någon annan yrkesutbildad person enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården gällande den i olyckan inblandades journalhandlingar och dennes hälsotillstånd, arbetsförmåga och vård. Olycksfallsförsäkringscentralen har också rätt att för utredningen av arbetsplatsolyckor utföra undersökningar och inspektioner på en arbetsplats.

De uppgifter som avses i 1—3 mom. ska ges på begäran, och de ska specificeras genom den skadades personbeteckning.

Olycksfallsförsäkringscentralen har, efter det att ett försäkringsbolag har försatts i likvidation eller konkurs, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i rätten att få information rätt att av försäkringsbolagets likvidatorer och konkursbo få de uppgifter som är nödvändiga för att sköta sina uppdrag enligt 229 och 230 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

Tidsbegränsade försäkringar enligt 158 § i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag gäller till utgången av den tid som försäkringsavtalet ursprungligen omfattade.

Bestämmelserna i 187 § 4 mom. i denna lag tillämpas på alla ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 19 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen